

Zorgoptimalisati
e Astma/COPD
zorg in de 1^e
lijn

Breathless
25 maart 2026

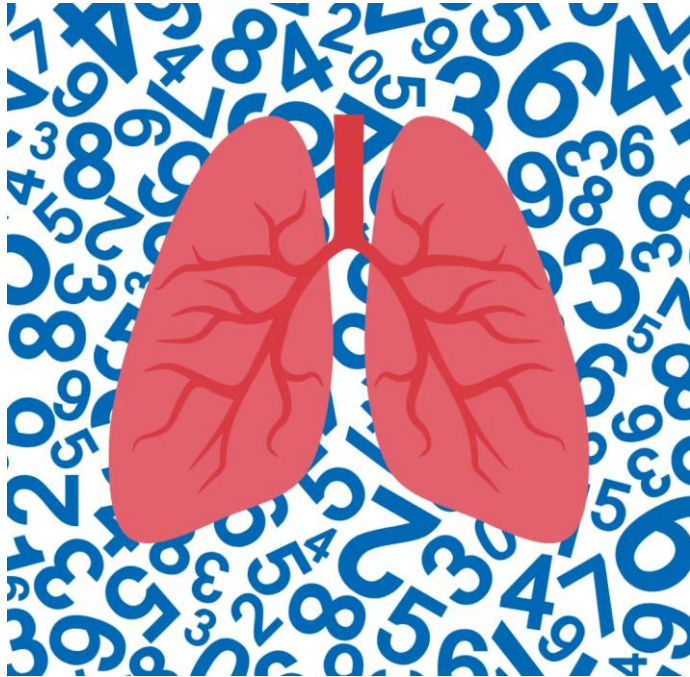
Adrie Schaap-de Jong

- Praktijkverpleegkundige
- Praktijkmanager
- Eigenaar Press4Life

De cijfers...

Kerncijfers | Longfonds

600.000 COPD patiënten,
met een groei van 37.000
nieuwe patiënten per
jaar!

1,2 miljoen mensen
hebben een chronische
longziekte, waaronder
astma en copd.

580.000 mensen hebben
astma (volwassenen en
kinderen)

SITUATIE VOORAFGAAND DE PILOT

Vooraf werd al wel samengewerkt tussen de eerste en tweedelijns zorg om advies in te winnen bij astma en COPD patiënten, echter gebeurde dit niet structureel

Voorafgaand werd er al (veel) samengewerkt

1. De POHs/HA werkten vaak al samen met de longartsen om patiënt spirometrie data te controleren
2. Over het algemeen was de samenwerking tussen de POHs/HA en longartsen al goed voor aanvang van de pilot
3. Volgens de longartsen waren er al regionale documenten en richtlijnen opgesteld
4. Echter was er weinig structurele samenwerking

De grootste veranderingen

De POH/HA moet nu bij meer patiënten een spirometrie meting doen dan voor de start van de pilot. Hoewel dit **meer tijd** kost om uit te voeren, leidt het uiteindelijk tot een **beter overzicht en meer kennis** van de gehele patiëntenpopulatie.

Voor longartsen is er weinig veranderd. Zij erkennen dat deze stap de **grootste impact** zal hebben op de zorg in de **eerste lijn**. Ze zijn wel

⁶ 11a: Van ongeveer hoeveel astma/COPD patiënten per maand (gemiddeld) ontving u vóór deze pilot diagnostische gegevens en spirometrie om op afstand online advies te kunnen geven?

11b: Bij hoeveel procent van uw astma/COPD patiënten won u het jaar vóór deze pilot online advies in van een longarts door middel van het doorsturen van

Inwinnen van advies van de longarts voor begin pilot

Gemiddelde (n=3 longartsen; n=5 POH/HA) Aantal patiënten per maand die de longarts op afstand beoordeelde	Percentage patiënten waarbij de POH/HA advies inwon van de longarts
Longarts 1: 5 patiënten	35% van de patiënten in het afgelopen jaar
Longarts 2: 1 patiënten	
Longarts 3: 40 patiënten	

"Wij deden bij al die spirometrieën ze opsturen om gecontroleerd te worden. **We kregen ook altijd terugkoppeling.**" - POH
"Daar zijn [bij de ketenzorg] **de longartsen wel bij betrokken**, maar niet specifiek vanuit onze praktijk." - POH

"[Over de regionale afspraken vooraf] Het was een soort papieren tijger waar we niet zo veel mee deden." - Longarts

"Er is altijd wel een soort samenwerking geweest. Dus er is altijd wel een vorm geweest van diagnostische centra die gebruik maakten van ons als longarts. Dat spirometrie die in de huisartspraktijk wordt gedaan en dan vervolgens wordt beoordeeld door de longarts, **dat is zeg maar wel wat nieuwer.**" - Longarts

Doelstelling

Het pilotproject 'Regionale zorgaanpak astma en COPD' heeft als doel de diagnostiek en monitoring rondom astma en COPD zorg te verbeteren door middel van een duidelijker zorgpad en nauwere samenwerking tussen specialist en huisartsenpraktijken.

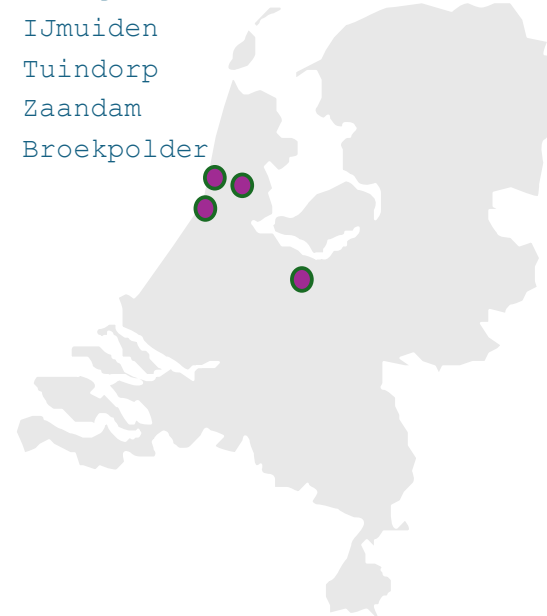
Dit onderzoek heeft als doel het pilotproject te evalueren en zo de zorgaanpak verder te optimaliseren waar mogelijk.

Onderzoeksaanpak

	Zorgverleners	Patiënten
Methodiek	Diepte-interviews van 45 min.	Korte online vragenlijst (max. 15 min)
Tijdsbestek interviews	Mei t/m Augustus 2025	September 2023 t/m Augustus 2025
Aantal behaald	8 (n=4 POHs, n=3 longartsen, n=1 huisarts*)	139

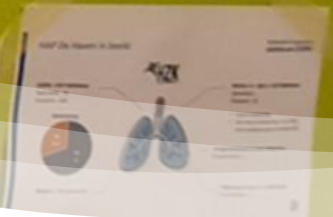
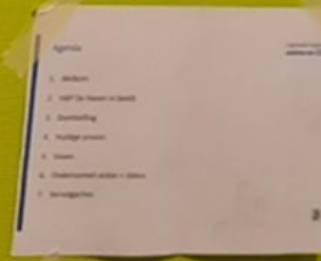
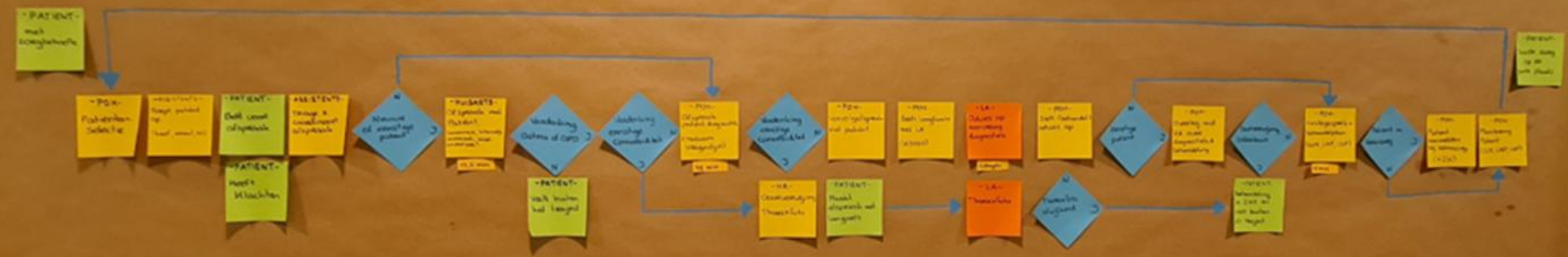
Pilot regio's:

- IJmuiden
- Tuindorp
- Zaandam
- Broekpolder

*De POH en huisarts staan als POH/HA weergegeven in de rapportage; deze hebben namelijk dezelfde vragen gekregen

REGIONALE ZORGAANPAK ASTMA EN COPD Pilotteam: De Haven

Breng het hele process in kaart voordat je gaat beginnen...

-
- Wederzijds vertrouwen
(angst voor overname patiënten,
verschuiving van werk)
 - Spreek verwachtingen uit
 - Zorg voor korte lijnen
 - Duidelijke en eenvoudige
afspraken
(> trial Erik)
 - In de Huisartsenpraktijk:
voldoende personele draagkracht
 - Bij longarts: start met 1
longarts, niet direct met hele
groep

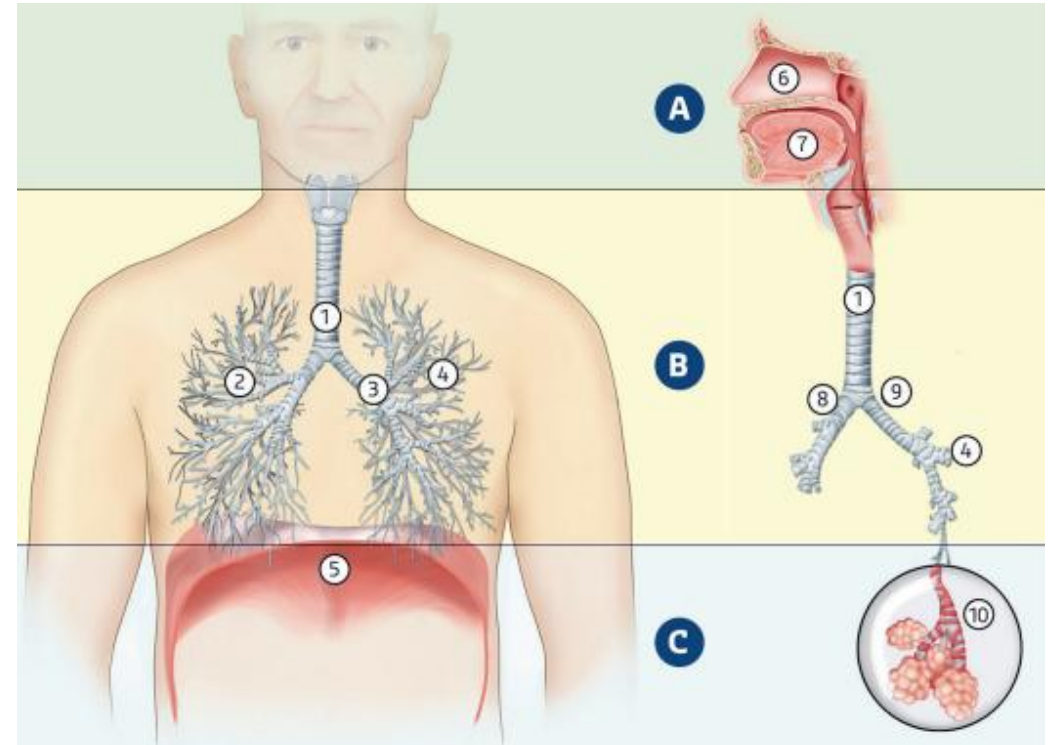

Hoe is de
Astma/COPD zorg
in jou praktijk?

Longzorg in de Huisartsenpraktijk

- De huisartsenpraktijk speelt een centrale rol in de zorg voor patiënten met COPD. Ze werken samen met andere zorgverleners om een individueel zorgplan op te stellen dat doelgericht is op het verbeteren van de gezondheidstoestand van de patiënt. Dit omvat onder andere het nastreven van een gezonde leefstijl, het stoppen met roken, en het gebruik van medicatie. De huisarts of praktijkondersteuner biedt informatie en voorlichting over hoe de patiënt zelf kan doen om zijn of haar leefstijl te

Home | COPD in de huisartsenpraktijk

Succesfactor en

- Voorbereiding met alle divisies, longarts, apotheek en huisartsenpraktijk
- Voldoende tijd
- Snelle terugkoppeling
- Verraste patiënten -> fijn dat er een longarts meekijkt en ervaren aandacht voor hun ziekte
- Breder zorg met effectief vervolg en minder verwijzingen naar 2^e lijn

Obstakels

- Waar hapert de samenwerking
- Wat zijn de verwachtingen
- Huisartsenpraktijk:
 - Enquêtes werden niet ingevuld
 - Het gaat minder snel dan verwacht, keuze van oproepen
- Longartsen:
 - Maak gebruik van bestaande processen (meekijkconsult)
 - Geef als/dan adviezen en probeer zo min mogelijk te laten verwijzen

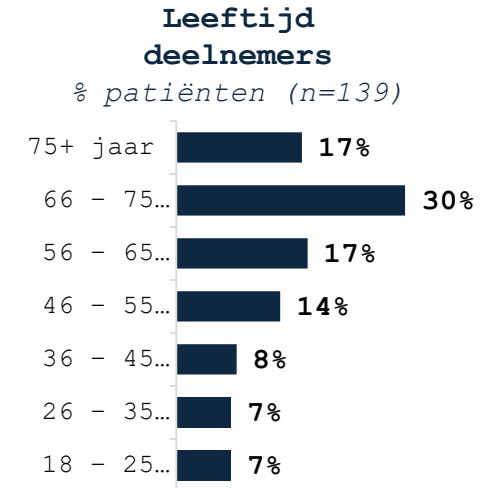
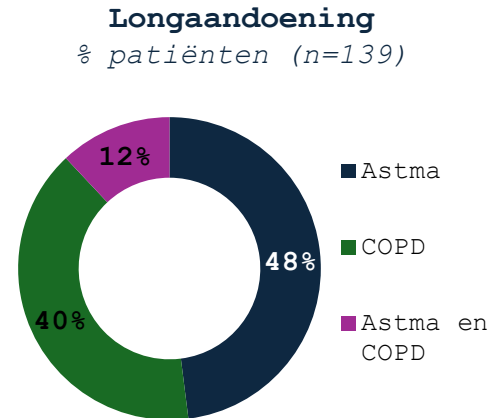
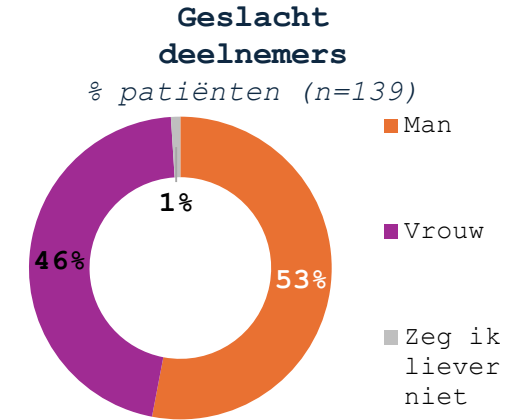
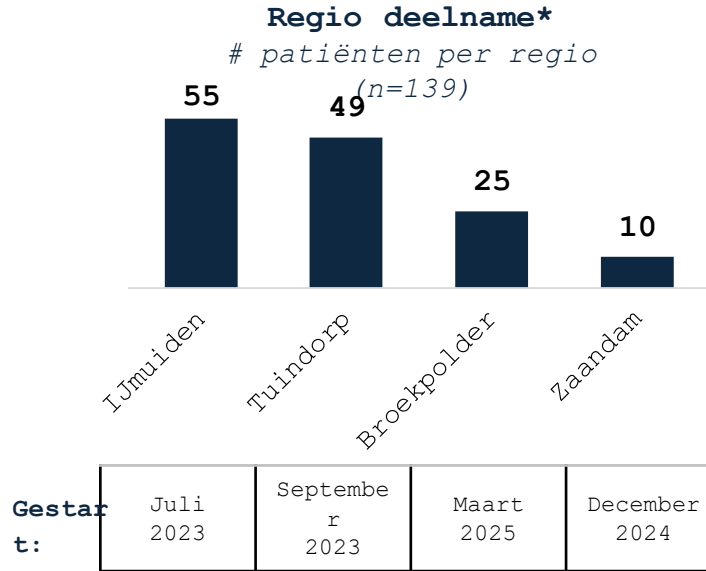
➔ Succes wordt groter door alles in te bedden/te spreiden in je normale werkzaamheden, niet alles in 1 projecttijd te doen

Steekproef specificatie

Inclusie criteria patiënten

- Heeft de diagnose astma en/of COPD gekregen
- Onder behandeling bij een praktijk die deelneemt aan het zorgaanpak traject
- In totaal hebben n=139 patiënten deelgenomen

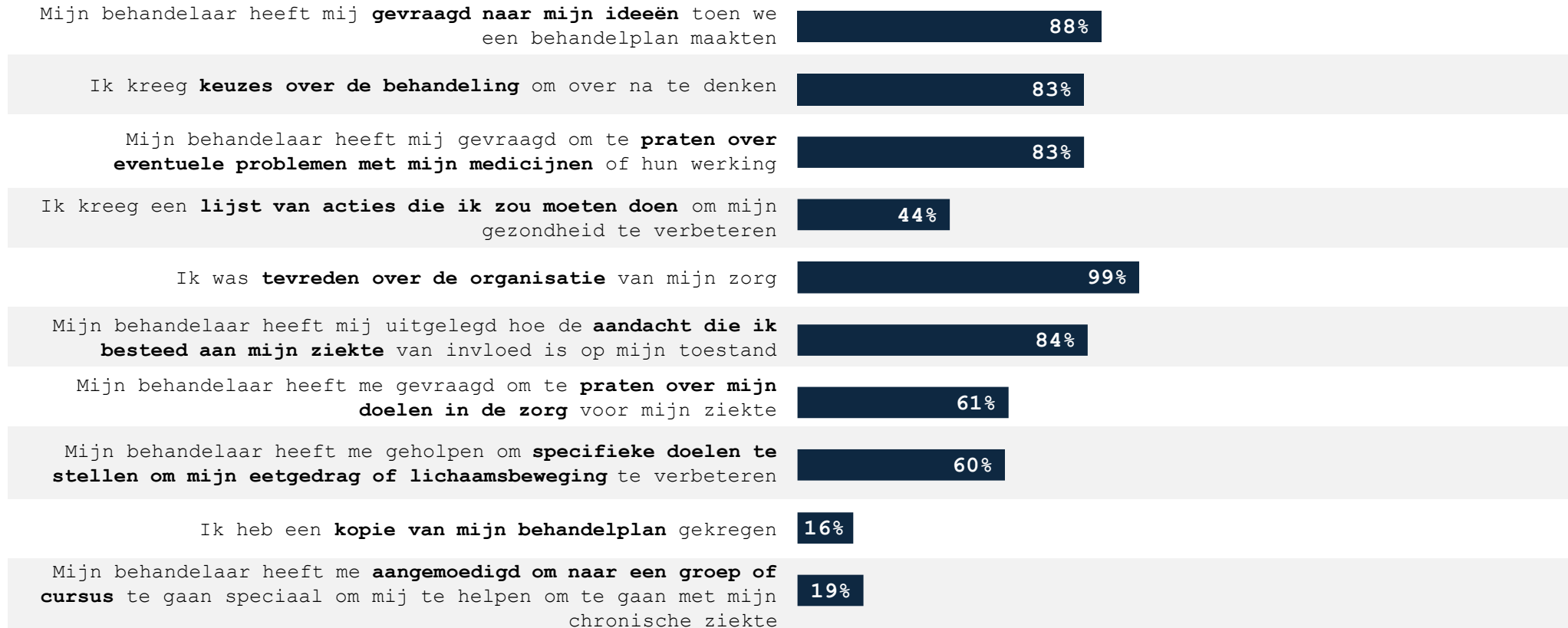
*Het verschil in het aantal geïncludeerde patiënten is mede te verklaren door de verschillende start momenten

VRAGENLIJST

Patiënten zijn tevreden over de zorg die zij ontvangen hebben en werden betrokken bij de behandeling

Astma/COPD zorg in de afgelopen 6 maanden (n=139)

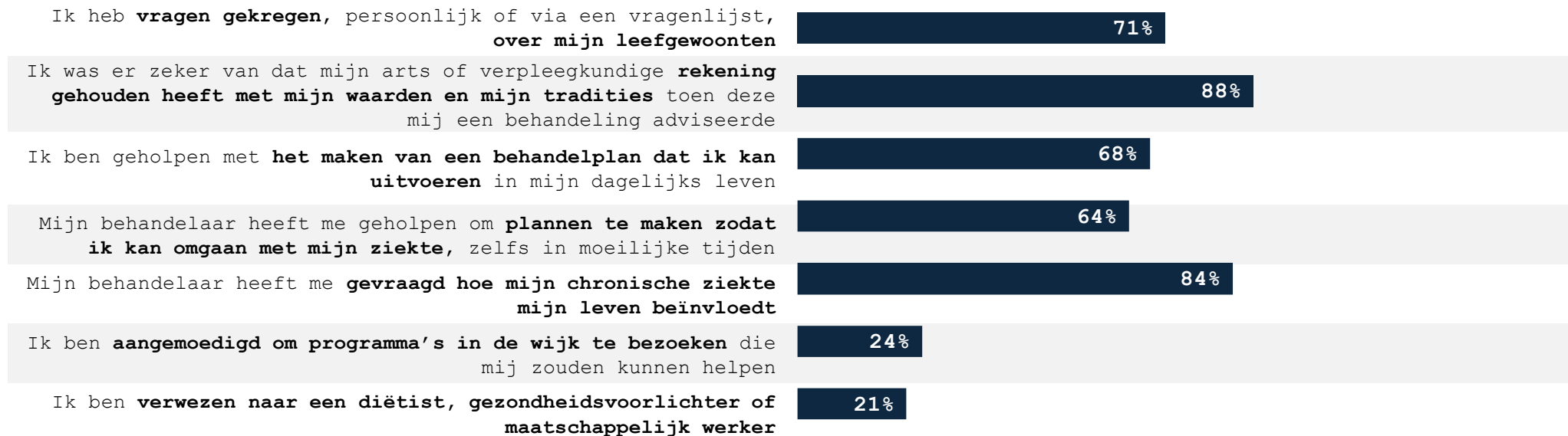
% patiënten die 'Ja' aangeven

VRAGENLIJST

Patiënten geven aan dat er met hen rekening wordt gehouden met betrekking tot hun normen en waarden en de invloed van hun aandoening op hun leven

Astma/COPD zorg in de afgelopen 6 maanden (n=139)
% patiënten die 'Ja' aangeven

CIJFER OVER DE ONTVANGEN ZORG EN COMMUNICATIE

Patiënten zijn zeer tevreden over de ontvangen zorg en communicatie met de zorgverlener(s)

Cijfer voor ontvangen zorg

Gemiddelde van patiënten (n=139; schaal 1 - 10)

Spreiding
9-10ng 50%
7-8 44%
≤6 6%

IJmuiden (n=55)	8.6
Tuindorp (n=49)	8.3
Broekpolder (n=25)	8.0
Zaandam (n=10)	8.4

Cijfer voor communicatie met zorgverlener

Gemiddelde van patiënten (n=139; schaal 1 - 10)

Spreiding
9-10ng 54%
7-8 42%
≤6 4%

IJmuiden (n=55)	8.9
Tuindorp (n=49)	8.4
Broekpolder (n=25)	8.1
Zaandam (n=10)	8.7

Stap voor stap

- Heb je genoeg capaciteit
- Breng de populatie in beeld
- Maak afspraken binnen de praktijk
- Doe het vooral niet alleen
- Werk samen met een longarts.

START

Durf jij de stap te wagen

Bedankt & Succes!